

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΩΝ»

ΕΝΑΡΞΙΣ

Ι. Ειρήνη πάσι.

Λ. Και τω πνεύματί σου.

ΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Δ. Πρόσχωμεν.

Α. Γενέσεως το ανάγνωσμα.

Εξήλθεν Ιακώβ από του φρέατος του όρκου και επορεύθη εις Χαρράν και απήντησε τόπω και εκοιμήθη εκεί· έδυ γαρ ο ήλιος. Και έλαβεν από των λίθων του τόπου και έθηκε προς κεφαλής αυτού και εκοιμήθη εν τω τόπω εκείνω και ενυπνιάσθη. Και ιδού κλίμαξ εστηριγμένη εν τη γη, ης η κεφαλή αφικνείτο εις τον ουρανόν· και οι άγγελοι του Θεού ανέβαινον και κατέβαινον επ' αυτήν, ο δε Κύριος επεστήρικτο επ' αυτής, και είπεν· Εγώ ο Θεός Αβραάμ του πατρός σου και ο Θεός Ισαάκ, μη φοβού. Η γη, εφ' ης συ καθεύδεις επ' αυτής, σοι δώσω αυτήν και τω σπέρματί σου. Και έσται το σπέρμα σου ωσει άμμος της γης και πλατυνθήσεται επί θάλασσαν και λίβα και βορράν και επί ανατολάς· και ενευλογηθήσονται εν σοι πάσαι αι φυλαί της γης, και εν τω σπέρματί σου. Και ιδού εγώ μετά σου, διαφυλάσσω σε εν τη οδώ πάση, ου εάν πορευθής· και αποστρέψω σε εις γην

ταύτην, ότι ου μη σε εγκαταλίπω, έως του ποιήσαί με πάντα όσα ελάλησά σοι. Και εξηγέρθη Ιακώβ από του ύπνου αυτού και είπεν· Ότι έστι Κύριος εν τω τόπω τούτω, εγώ δε ουκ ήδειν. Και εφοβήθη και είπεν· Ως φοβερός ο τόπος ούτος! Ουκ έστι τούτο, άλλ' ή οίκος Θεού· και αύτη η πύλη του ορανού. Και ανέστη Ιακώβ το πρωϊ και έλαβε τον λίθον, ον υπέθηκεν εκεί προς κεφαλής αυτού και έστησεν αυτόν στήλην και επέχεεν έλαιον επί το άκρον αυτής. Και εκάλεσε το όνομα του τόπου εκείνου Οίκος Θεού.

Προφητείας Ιωήλ το ανάγνωσμα.

Τάδε λέγει Κύριος· Τα τέκνα Σιών, χαίρετε και ευφραίνεσθε επί Κυρίω τω Θεώ υμών, ότι έδωκεν υμίν τα βρώματα εις δικαιοσύνην· και βρέξει υμίν υετόν πρώιμον και όψιμον, καθώς έμπροσθεν· και πλησθήσονται αι άλωνες σίτου και υπερεκχυθήσονται αι ληνοί οίνου και ελαίου· και ανταποδώσω υμίν αντί των ετών, ων κατέφαγεν η ακρίς και ο βρούχος και η ερυσίβη και η κάμπη και η δύναμís μου η μεγάλη, ην εξαπέστειλα εις υμάς· και φάγεσθε εσθiónτες και εμπλησθήσεσθε και αινέσετε το όνομα Κυρίου του Θεού υμών, ος εποίησε μεθ' υμών θαυμάσια, και ου μη καταισχυνηθή ο λαός μου εις τον αιώνα. Και

επιγνώσεσθε, ότι εν μέσω του Ισραήλ εγώ Κύριος ο Θεός ημών και ουκ έστιν έτι πλην εμού· και ου μη καταισχυνθή έτι ο λαός μου εις τον αιώνα. Και έσται μετά ταύτα, εκχεώ από του Πνεύματός μου επί πάσαν σάρκα και προφητεύουσιν οι υιοί υμών και αι θυγατέρες υμών και οι πρεσβύτεροι υμών ενύπνια ενυπνιασθήσονται και οι νεανίσκοι υμών οράσεις όψονται. Και γε επί τους δούλους μου και επί τας δούλας μου, εν ταις ημέραις εκείναις, εκχεώ από του Πνεύματός μου και προφητεύσουσι· και δώσω τέρατα εν τω ουρανώ άνω και σημεία επί της γης κάτω, αίμα και πυρ και ατμίδα καπνού· ο ήλιος μεταστραφήσεται εις σκότος και η σελήνη εις αίμα, πριν ελθείν την ημέραν Κυρίου την μεγάλην και επιφανή· και έσται πας ος αν επικαλέσηται το όνομα Κυρίου, σωθήσεται· ότι εν τω όρει Σιών και εν Ιερουσαλήμ έσται ανασωζόμενος, καθότι είπε Κύριος, και ευαγγελιζόμενοι, ους Κύριος προσκέκληται.

Λ. Προκείμενον. Ψαλμός ιη΄

Εις πάσαν την γην εξήλθεν ο φθόγγος αυτών και εις τα πέρατα της οικουμένης τα ρήματα αυτών.

Στίχ. α' Οι ουρανοί διηγούνται δόξαν Θεού, ποίησον δε χειρών αυτού αναγγέλλει το στερέωμα. Ημέρα τη ημέρα ερεύγεται ρήμα και νύξ νυκτί αναγγέλλει γνώσιν.

Εις πάσαν την γην...

Στίχ. β' Ουκ εισί λαλιαί ουδέ λόγοι, ών ουχί ακούονται αι φωναί αυτών.

Στίχ. γ' Εν τω ηλίω έθετο το σκήνωμα αυτού και αυτός ως νυμφίος εκπορευόμενος εκ παστού αυτού, αγαλλιάζεται ως γίγας δραμείν οδόν αυτού.

Στίχ. δ' Άπ' άκρου του ουρανού η έξοδος αυτού και το κατάντημα αυτού έως άκρου του ουρανού και ουκ έστιν ος αποκρυβήσεται της θερμης αυτού.

Στίχ. ε' Ο νόμος Κυρίου άμωμος, επιστρέφων ψυχάς· η μαρτυρία Κυρίου πιστή, σοφίζουσα νήπια· τα δικαιώματα Κυρίου ευθέα, ευφραίνοντα καρδίαν· η εντολή Κυρίου τηλαυγής, φωτίζουσα οφθαλμούς.

Στίχ. ς' Ο φόβος Κυρίου αγνός, διαμένων εις αιώνα αιώνος· τα κρίματα Κυρίου αληθινά, δεδικαιωμένα επί το αυτό, επιθυμητά υπέρ χρυσίον και λίθον τίμιον πολύν και γλυκύτερα υπέρ μέλι και κηρίον.

Στίχ. ζ' Και γαρ ο δούλός σου φυλάσσει αυτά· εν τω φυλάσσειν αυτά ανταπόδοσις πολλή. Κύριε βοηθέ μου και λυτρωτά μου.

Εις πάσαν την γην...

Α. Πράξεων των Αποστόλων το ανάγνωσμα.

Εν ταις ημέραις εκείναις υπέστρεψαν οι απόστολοι εις Ιερουσαλήμ από όρους του καλουμένου Ελαιώνος, ο εστίν εγγύς Ιερουσαλήμ, Σαββάτου έχον οδόν. Και ότε εισήλθον, ανέβησαν εις το υπερών, ου ήσαν καταμένοντες ό τε Πέτρος και Ιάκωβος και Ιωάννης και Ανδρέας, Φίλιππος και Θωμάς, Βαρθολομαίος και Ματθαίος, Ιάκωβος Αλφαίου και Σίμων ο Ζηλωτής και Ιούδας Ιακώβου. Ούτοι πάντες ήσαν προσκαρτερούντες ομοθυμαδόν τη προσευχή και τη δεήσει, συν γυναιξί και Μαρία τη μητρί του Ιησού και συν τοις αδελφοίς αυτού. Και εν ταις ημέραις ταύταις αναστάς Πέτρος εν μέσω των μαθητών είπεν (ην τε όχλος ονομάτων επί το αυτό ως εκατόν είκοσιν)· Άνδρες αδελφοί, έδει πληρωθήναι την γραφήν ταύτην, ην προείπε το Πνεύμα το άγιον δια στόματος Δαυίδ, περί Ιούδα του γενομένου οδηγού τοις συλλαβούσι τον Ιησούν, ότι κατηριθμημένος ήν συν ημίν και έλαχε τον κλήρον της διακονίας ταύτης. Δει ουν των

συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντί χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσήλθε καὶ ἐξήλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας, ἧς ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἓνα τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαββάν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰούστος, καὶ Ματθίαν. Καὶ προσευξάμενοι εἶπον· Σὺ Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον, ὃν ἐξελέξω, ἐκ τούτων τῶν δύο ἓνα, λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

Πρὸς Κορινθίους Β' ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ἀδελφοί, ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ καὶ γώ. Ἑβραῖοί εἰσι; καὶ γώ· Ἰσραηλῖταί εἰσι; καὶ γώ· σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; Καὶ γώ· διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; Παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις· ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, τρεῖς ἑρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρεῖς ἐναυάγησα, νυχθημερὸν ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν,

κινδύνους ἐκ γένους, κινδύνους ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις· ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπισύστασίς μου ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν πιάσαι με θέλων, καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι· ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων· εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον· εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· ὅτι ἠρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ρήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ

ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δὲ μή τις εἰς ἐμὲ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. Ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν Κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ· καὶ εἴρηκέ μοι· ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. Ἦδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.

Λ. Το αλληλουάριον. Ψαλμός ε'.

Αλληλούϊα, αλληλούϊα, αλληλούϊα.

Στίχ. α' Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν· ἄσατε τῷ Κυρίῳ, πάσα ἡ γῆ· ἄσατε τῷ Κυρίῳ· εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Στίχ. β' Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ· ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πάσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.

Στίχ. γ' Εξομολόγησις καὶ ωραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ· ἀγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ αγιάσματι αὐτοῦ.

Στίχ. δ' Ενέγκατε τῷ Κυρίῳ, αἱ πατριάι τῶν ἐθνῶν· ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν· ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ.

Στίχ. ε' Ἀρατε θυσίας καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ· προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγία αὐτοῦ· σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πάντα ἡ γῆ.

Στίχ. ς' Εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται· κρινεῖ λαοὺς ἐν ἐυθύτητι.

Στίχ. ζ' Κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ καὶ λαοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ.

Δ. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; οἱ δὲ εἶπον· οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. Λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγεται εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ

πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ γὰρ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Η ΟΜΙΛΙΑ

I. Ασπάζεται την εκκλησίαν λέγων·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων υμῶν.

Λ. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

I. Προσλαλεῖ τῷ λαῷ λόγους παρακλήσεως.

Καὶ πληρώσαντος αὐτοῦ τὸν τῆς διδασκαλίας λόγον, ἀνίστανται πάντες.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΑΚΡΟΩΜΕΝΩΝ

Δ. Μὴ τις τῶν ακροωμένων· μὴ τις τῶν ἀπίστων.

ΔΕΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ

Δ. Εὐξασθε, οἱ κατηχούμενοι.

Υπέρ των κατηχουμένων πάντες εκτενώς τον Θεόν παρακαλέσωμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ἴνα ο αγαθός και φιλόανθρωπος ευμενώς εισακούση των δεήσεων αυτών και των παρακλήσεων και προσδεξάμενος αυτών την ικεσίαν αντιλάβηται αυτών και δω αυτοίς τα αιτήματα των καρδιών αυτών προς το συμφέρον.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Αποκαλύψη αυτοίς το ευαγγέλιον του Χριστού.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Φωτίση αυτούς και συνετίση.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Παιδεύση αυτούς την θεογνωσίαν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Διδάξη αυτούς τα προστάγματα αυτού και τα δικαιώματα.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Εγκαταφυτεύση εν αυτοίς τον αγνόν αυτού και σωτήριον φόβον.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Διανοίξη τα ὦτα των καρδιών αυτών προς το εν τω νόμῳ αὐτοῦ καταγίνεσθαι ἡμέρας καὶ νυκτός, βεβαιώση δε αὐτούς ἐν τῇ εὐσεβείᾳ.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ἐνῶση καὶ ἐγκαταριθμῆση αὐτούς τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ποιμνίῳ, καταξιώσας αὐτούς τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, τῆς ὄντως ζωῆς.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ρύσητε δε αὐτοῦ ἀπὸ πάσης ἀσεβείας καὶ μὴ δώ τόπον τῷ ἀλλοτρίῳ κατ' αὐτῶν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Καθαρίση δε αὐτούς ἀπὸ παντός μολυσμοῦ σαρκός καὶ πνεύματος, ἐνοικήση τε ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήση διὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Εὐλογήση τὰς εἰσόδους αὐτῶν καὶ τὰς ἐξόδους καὶ κατευθύνῃ αὐτοῖς τὰ προκείμενα εἰς τὸ συμφέρον.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ἐτι εκτενώς υπέρ αὐτῶν ικετεύσωμεν, ἵνα αφέσεως τυχόντες
των πλημμελημάτων δια της μύσεως, αξιωθῶσι των αγίων
μυστηρίων και της μετά των αγίων διαμονής.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Εγείρεσθε, οι κατηχούμενοι.

Την ειρήνη του Θεού δια του Χριστού αυτού αιτήσασθε.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ειρηνικήν την ημέραν και αναμάρτητον και πάντα τον
χρόνον της ζωής υμών.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Χριστιανὰ υμῶν τα τέλη.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ἰλεω και ευμενή τον Θεόν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ἀφεςιν πλημμελημάτων.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Εαυτούς τω μόνω αγεννήτῳ Θεῷ δια του Χριστού αυτού
παράθεςθε.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Κλίνετε και ευλογείσθε.

I. Την ευχήν της κεφαλοκλισίας των κατηχουμένων

Ο Θεός ο παντοκράτωρ, ο αγέννητος και απρόσιτος, ο μόνος αληθινός Θεός, ο Θεός και Πατήρ του Χριστού σου του μονογενούς Υιού σου, ο του Παρακλήτου προβολεύς και των όλων κύριος, ο δια Χριστού διδασκάλους τους μαθητάς επιστήσας προς μάθησιν της ευσεβείας· αυτός και νυν έπιδε επί τους δούλους σου τους κατηχουμένους το ευαγγέλιον του Χριστού σου και δος αυτοίς καρδίαν καινήν και Πνεύμα ευθές εγκαίνισον εις τοις εγκάτοις αυτών προς το ειδέναι σε και ποιείν το θέλημά σου εν καρδία πλήρει και ψυχή θελούση· καταξιώσον αυτούς της αγίας μύσεως και ένωσον τη αγία σου Εκκλησία και μετόχους ποιήσον των θείων μυστηρίων· δια Ιησού Χριστού, της ελπίδος ημών, του υπέρ αυτών αποθανόντος,

(εκφώνως) δι' ου σοι δόξα και το σέβας εν αγίω Πνεύματι εις τους αιώνας.

Λ. Αμήν.

Δ. Προέλθετε, οι κατηχούμενοι, εν ειρήνη.

ΔΕΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΟΥΜΕΝΩΝ

Δ. Εύξασθε, οι ενεργούμενοι υπό πνευμάτων ακαθάρτων.

Εκτενώς πάντες υπέρ αυτών δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Όπως ο φιλόανθρωπος Θεός δια Χριστού επιτιμήση τοις ακαθάρτοις και πονηροίς πνεύμασι και ρύσηται τους αυτού ικέτας από της του αλλοτρίου καταδυναστείας.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ο επιτιμήσας τω λεγεώνι των δαιμόνων και τω αρχεκάκω διαβόλω, επιτιμήση αυτός και νυν τοις αποστάταις της ευνεβείας και ρύσηται τα εαυτού πλάσματα από της ενεργείας αυτών και καθάριση αυτά, α μετά πολλής σοφίας εποίησεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Έτι εκτενώς υπέρ αυτών δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Σώσον και ανάστησον αυτούς, ο Θεός, εν τη δυνάμει σου.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Κλίνετε, οι ενεργούμενοι, και ευλογείσθε.

I. Την ευχήν της κεφαλοκλισίας των ενεργουμένων

Ο τον ισχυρόν δήσας και πάντα τα σκεύη αυτού διαρπάσας, ο δους ημίν εξουσίαν πατείν επάνω όφεων και σκορπίων και επί πάσαν την δύναμιν του εχθρού· ο τον ανθρωποκτόνον όφιν δεσμώτην παραδούς ημίν ως στρουθίον παιδίοις, ον φρίττει και

τρέμει πάντα από προσώπου δυνάμεώς σου, ο ρήξας αυτόν ως αστραπήν εξ ουρανού εις γην, ου τοπικῶ ρήγματι ἀλλὰ ἀπό τιμῆς εις ατιμίαν δι' ἐκούσιον αὐτοῦ κακόνοιαν· ου το βλέμμα ξηραίνει ἀβύσσους και η ἀπειλή τήκει ὅρη και η ἀλήθεια μένει εις τον αἰῶνα, ον αινεῖ τα νήπια και ευλογεῖ τα θηλάζοντα, ον υμνοῦσι και προσκυνοῦσιν ἄγγελοι· ο ἐπιβλέπων ἐπὶ την γην και ποιῶν αὐτήν τρέμειν, ο ἀπτόμενος των ορέων και καπνίζονται, ο ἀπειλῶν θαλάσση και ξηραίνων αὐτήν και πάντας τους ποταμούς αὐτῆς ἐξηρημών, ου νεφέλαι κονιορτός των ποδῶν, ο περιπατῶν ἐπὶ θαλάσσης ως ἐπ' ἐδάφους· μονογενὴ Θεέ, μεγάλου Πατρός Υιέ, ἐπιτίμησον τοις πονηροῖς πνεύμασι και ρύσαι τα ἔργα των χειρῶν σου ἐκ της του αλλοτρίου πνεύματος ἐνεργείας.

(ἐκφώνως) Ὅτι σοι δόξα, τιμὴ και σέβας και δια σου τῷ Πατρί ἐν ἀγίῳ Πνεύματι εις τους αἰῶνας.

Λ. Ἀμήν.

Δ. Προέλθετε, οἱ ἐνεργούμενοι.

ΔΕΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΦΩΤΙΖΟΜΕΝΩΝ

Δ. Εὐξασθε, οἱ φωτιζόμενοι.

Εκτενῶς οἱ πιστοὶ πάντες υπέρ αὐτῶν παρακαλέσωμεν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Όπως ο Κύριος καταξιώση αυτούς, μνηθέντας εις τον του Χριστού θάνατον, συναναστήναι αυτό και μετόχους γενέσθαι της βασιλείας αυτού και κοινωνούς των μυστηρίων αυτού.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ενώση και συγκαταλέξις αυτούς μετά των σωζομένων εν τη αγία αυτού Εκκλησία.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Έτι εκτενώς υπέρ αυτών δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Σώσον και ανάστησον αυτούς εν τη ση χάριτι.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Κατασφραγισάμενοι τω Θεώ δια του Χριστού αυτού, κλίνετε και ευλογείσθε.

I. Την ευχήν της κεφαλοκλισίας των φωτιζομένων

Ο προειπών δια των αγίων σου προφητών τοις μυουμένοις· «Λούσασθε, καθαροί γίνεσθε» και δια του Χριστού νομοθετήσας την πνευματικήν αναγέννησιν· και ευλόγησον αυτούς και αγίασον και παρασκεύασον αξίους γενέσθαι της πνευματικής σου δωρεάς και της αληθινής σου υιοθεσίας, των πνευματικών

σου μυστηρίων, της μετά των σωζομένων επισυναγωγής· δια Χριστού του Σωτήρος ημών,

(εκφώνως) δι' ου σοι δόξα, τιμή και σέβας εν αγίω Πνεύματι εις τους αιώνας.

Λ. Αμήν.

Δ. Προέλθετε, οι φωτιζόμενοι.

ΔΕΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΝ ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Δ. Εύξασθε, οι εν μετανοία.

Εκτενώς πάντες υπέρ των εν μετανοία αδελφών ημών παρακαλέσωμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Όπως ο φιλοικτίρμων Θεός υποδείξη αυτοίς οδόν μετανοίας.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Προσδέξητε αυτών την παλινωδίαν και την εξομολόγησιν και συντρίψη τον σατανάν υπό τους πόδας αυτών εν τάχει και λυτρώσητε αυτούς από της παγίδος του διαβόλου και της επηρείας των δαιμόνων και εξέληται αυτούς από παντός αθεμίτου λόγου και πάσης ατόπου πράξεως και πονηράς εννοίας.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Συγχωρήση δε αυτοίς πάντα τα παραπτώματα αυτών τα τε εκούσια και τα ακούσια και εξαλείψη το κατ' αυτών χειρόγραφον και εγγράφηται αυτούς εν βίβλω ζωής.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Καθάρη δε αυτούς από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος και ενώση αυτούς αποκαταστήσας εις την αγίαν αυτού ποίμνην· ότι αυτός γινώσκει το πλάσμα ημών· ότι τίς καυχήσεται αγνήν έχειν καρδίαν; Ἡ τίς παρρησιάζεται καθαρός είναι από αμαρτίας; Πάντες γαρ εσμέν εν επιτιμίαις.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ἐτι υπέρ αυτών εκτενέστερον δεηθώμεν, ότι χαρά γίνεται εν ουρανῷ επί ενί αμαρτωλῷ μετανοοῦντι· ὅπως αποστραφέντες παν ἔργον αθέμιτον προσοικειωθῶσι πάση πράξει αγαθή.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ἴνα ο φιλόανθρωπος Θεός η τάχος ευμενῶς προσδεξάμενος αυτών τας λιτάς, αποκαταστήσῃ αυτούς εις την προτέραν αξίαν και αποδώσῃ αυτοίς την αγαλλίασιν του σωτηρίου και πνεύματι ηγεμονικῶ στηρίξῃ αυτούς, ἵνα μηκέτι σαλευθῶσι τα διαβήματα αυτών, ἀλλά καταξιωθῶσι κοινωνοί γενέσθαι των αγίων αυτού ιερῶν και μέτοχοι των θείων μυστηρίων.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ἴνα ἄξιοι αποφανθέντες της υιοθεσίας τύχωσι της αιωνίου ζωής.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ἐτι εκτενώς υπέρ αυτών πάντες εἰπωμεν· Κύριε, ελέησον.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Σώσον αυτούς, ο Θεός, και ανάστησον τω ελέει σου.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Αναστάντες, τω Θεώ δια του Χριστού αυτού κλίνετε και ευλογείσθε.

I. Την ευχήν της κεφαλοκλισίας των εν μετανοία.

Παντοκράτορ, Θεέ αιώνιε, δέσποτα των όλων, κτίστα και πρύτανι των πάντων, ο τον άνθρωπον κόσμον κόσμου αναδείξας δια Χριστού και νόμον δους αυτώ έμφυτον και γραπτόν προς το ζην αυτόν ενθέσμως ως λογικόν και αμαρτόντι υποθήκην δους προς μετάνοιαν την σαυτού αγαθότητα, έπιδε επί τους κεκλικότας σοι αυχένα ψυχής και σώματος· ότι ου βούλει τον θάνατον του αμαρτωλού, αλλά την μετάνοιαν, ώστε αποστρέψαι αυτόν από της οδού αυτού της πονηράς και ζην. Ο Νινευϊτών προσδεξάμενος την μετάνοιαν, ο θέλων πάντας ανθρώπους

σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθεῖν, ο τον υἱόν προσδεξάμενος τον καταφαγόντα τον βίον αυτού ασώτως πατρικοίς σπλάγχνοις δια την μετάνοιαν· αυτός και νυν πρόσδεξαι των ικετών σου την μετάγνωσιν, ότι ουκ ἔστιν ος ουχ αμαρτήσεταιί σοι· εἰ γάρ ανομίας παρατηρήσῃ, Κύριε Κύριε, τίς υποστήσεται; Ὅτι παρά σοι ο ἱλασμός ἐστί· και αποκατάστησον αυτούς τη αγία σου Εκκλησία εν τη προτέρα αξία και τιμή· δια Χριστοῦ του Θεοῦ και Σωτήρος ημῶν,

(εκφώνως) δι' ου σοι δόξα και προσκύνησις εν αγίῳ Πνεύματι εις τους αἰῶνας.

Λ. Αμήν.

Δ. Απολύεσθε, οι εν μετανοία.

ΔΕΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ

Δ. Μη τις των μη δυναμένων προσελθέτω.

Ὅσοι πιστοί, κλίνωμεν γόνυ.

Δεηθώμεν του Θεοῦ δια του Χριστοῦ αυτού.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Πάντες συντόνως τον Θεόν δια του Χριστοῦ αυτού παρακαλέσωμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπέρ της ειρήνης και της ευσταθείας του κόσμου και των αγίων Εκκλησιών δεηθώμεν· ὅπως ο των ὅλων Θεός αἶδιον και αναφαίρετον την εαυτού ειρήνην ἡμῖν παράσχοιτο, ἵνα εν πληροφορία της κατ' ευσέβειαν αρετῆς διατελούντας ἡμᾶς συντηρήση.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ὑπέρ της αγίας καθολικῆς και αποστολικῆς Εκκλησίας της ἀπό περάτων ἕως περάτων δεηθώμεν· ὅπως ο Κύριος ἀσειστον αὐτήν και ἀκλυδώνιστη διαφυλάξη και διατηρήση μέχρι της συντελείας του αἰῶνος τεθεμελιωμένην ἐπὶ την πέτραν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Και ὑπέρ της ἐνθάδε αγίας παροικίας δεηθώμεν· ὅπως καταξιώση ἡμᾶς ο των ὅλων Κύριος ἀνενδότως την ἐπουράνιον αὐτοῦ ἐλπίδα μεταδιώκειν και ἀδιάλειπτον αὐτῷ της δεήσεως ἀποδιδόναι την οφειλήν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ὑπέρ πάσης ἐπισκοπῆς της ὑπὸ τον ουρανόν των ὀρθοτομούντων τον λόγον της ἀληθείας δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Και υπέρ του επισκόπου ημών **(δείνος)** και των παροικίων αυτού δεηθώμεν· όπως ο οικτίρμων Θεός χαρίσεται αυτόν τη αγία αυτού Εκκλησία σώον, έντιμον, μακροημερεύοντα και τίμιον αυτό το γήρας παράσχηται εν ευσεβεία και δικαιοσύνη.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Και υπέρ των πρεσβυτέρων ημών δεηθώμεν· όπως ο Κύριος ρύσεται αυτούς από παντός ατόπου και πονηρού πράγματος και σώον και έντιμον τον πρεσβυτέριον αυτοίς παράσχοι.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ πάσης της εν Χριστώ διακονίας και υπηρεσίας δεηθώμεν· όπως ο Κύριος άμεμπτον αυτοίς την διακονίαν παράσχηται.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ αναγνωστών, ψαλτών, παρθένων, χηρών τε και ορφανών δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ των εν συζυγίαις και τεκνογονίαις δεηθώμεν· όπως ο Κύριςο τους πάντας αυτούς ελεήσει.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ ευνούχων οσίως πορευομένων δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ των εν εγκρατεία και ευλαβεία δεηθώμεν.

Δ. Υπέρ των καρποφορούντων εν τη αγία Εκκλησία και ποιούντων τοις πένησι τας ελεημοσύνας δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Και υπέρ των τας θυσίας και τας απαρχάς προσφερόντων Κυρίω τω Θεώ ημών δεηθώμεν· όπως ο πανάγαθος Θεός αμείψηται αυτούς ταις επουρανίαις αυτού δωρεαίς και δω αυτοίς εν τω παρόντι εκατονταπλασίονα και εν μέλλοντι ζωήν αιώνιον και χαρίσηται αυτοίς αντί των προσκαίρων τα αιώνια, αντί των επιγείων τα επουράνια.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ των νεοφωτίστων αδελφών ημών δεηθώμεν· όπως ο Κύριος στηρίξη αυτούς και βεβαιώση.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ των εν αρρωστία εξεταζομένων αδελφών ημών δεηθώμεν· όπως ο Κύριος ρύσεται αυτούς πάσης νόσου και πάσης μαλακίας και σώους αποκαταστήση τη αγία αυτού Εκκλησία.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπέρ πλεόντων και οδοιπορούντων δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπέρ των εν μετάλλοις και εξορίαις και φυλακαίς και δεσμοίς
όντων δια το όνομα του Κυρίου δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπέρ των εν πικρά δουλεία καταπονουμένων δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπέρ εχθρών και μισούντων ημάς δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπέρ των διωκόντων ημάς δια το όνομα του Κυρίου
δεηθώμεν· όπως ο Κύριος πραΰνας τον θυμόν αυτών διασκεδάση
την καθ' ημών οργήν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπέρ των έξω όντων και πεπλανημένων δεηθώμεν· όπως ο
Κύριος τους επιστρέψη.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Των νηπίων της Εκκλησίας μνημονεύσωμεν· όπως ο Κύριος
τελειώσας αυτά εν τα φόβω αυτού, εις μέτρον ηλικίας αγάγοι.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπέρ ἀλλήλων δεηθώμεν· ὅπως ὁ Κύριος διατηρήσῃ ἡμᾶς καὶ φυλάξῃ τὴν αὐτοῦ χάριτι εἰς τέλος καὶ ρύσῃται ἡμᾶς τοῦ πονηροῦ καὶ πάντων τῶν σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν καὶ σῶσῃ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ὑπέρ πάσης ψυχῆς χριστιανικῆς δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Σώσον καὶ ἀνάστησον ἡμᾶς, ὁ Θεός τῶ ἐλέει σου.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Εἰγερώμεθα· δεηθέντες ἐκτενώς, εαυτοὺς καὶ ἀλλήλους τῶ ζώντι Θεῷ δια τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ παραθώμεθα.

Λ. Σοι, Κύριε.

I. Επευχόμενος λέγει·

Κύριε παντοκράτορ, ὕψιστε ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, ἅγιε ἐν ἁγίοις ἀναπαύομενε, ἀναρχε μόναρχε, ὁ δια Χριστοῦ κήρυγμα γνώσεως δούς ἡμῖν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς δόξης καὶ τοῦ ονόματός σου, οὐ ἐφάνέρωσεν ἡμῖν εἰς κατάληψιν· αὐτός καὶ νυν ἐπίδε δι' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ποίμνιόν σου τούτο καὶ λύτρωσαι αὐτό πάσης ἀγνοίας καὶ πονηρᾶς πράξεως καὶ δός φόβῳ φοβεῖσθαί σε καὶ ἀγάπῃ ἀγαπᾶν σε καὶ στέλλεσθαι ἀπὸ προσώπου δόξης σου·

ευμενής αυτοίς γενού και ίλεως και επήκοος εν ταις προσευχαίς αυτών και φύλαξον αυτούς ατρέπτους, αμέμπτους, ανεγκλήτους, ίνα ώσιν άγιοι σώματι και ψυχή, μη έχοντες σπίλον ή ρυτίδα ή τι των τοιούτων, άλλ' ίνα ώσιν άρτιοι και μηδείς εν αυτοίς ή κολοβός ή ατελής. Αρωγέ, δυνατέ, απροσωπόληπτε, γενού αντιλήπτωρ του λαού σου τούτου, ον εξελέξω εκ μυριάδων, ον εξηγόρασας τω τιμίω του Χριστού σου αίματι, προστάτης, επίκουρος, ταμίας, φύλαξ, τείχος ερυμνότατον, φραγμός ασφαλείς, ότι εκ της σης χειρός ουδείς αρπάσαι δύναται· ουδέ γαρ έστι θεός ώσπερ συ έτερος, ότι εν σοι η υπομονή ημών. Αγίασον αυτούς εν τη αληθεία σου, ότι ο λόγος ο σος αλήθειά εστί. Απροσχάριστε, απαραλόγιστε, ρύσαι αυτούς πάσης νόσου και πάσης μαλακίας, παντός παραπτώματος, πάσης επηρείας και απάτης, από φόβου εχθρού, από βέλους πετομένου ημέρας, από πράγματος εν σκότει διαπορευομένου, και καταξίωσον αυτούς της αιωνίου ζωής της εν τω Χριστώ σου, τω Υιώ σου τω μονογενεί, τω Θεώ και Σωτήρι ημών,

(εκφώνως) δι' ου σοι δόξα και σέβας εν αγίω Πνεύματι, νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων.

Λ. Αμήν.

ΑΣΠΑΣΜΟΣ – ΧΕΡΝΙΨΙΑ

Δ. Πρόσχωμεν.

Ι. Η ειρήνη του Θεού μετά πάντων υμών.

Λ. Και μετά του πνεύματός σου.

Δ. Ασπάσασθε αλλήλους εν φιλήματι αγίω.

Και δίδεται ο ασπασμός.

Λ. Εν τω δίδεσθαι τον ασπασμόν ψάλλεται ο στίχος·

Αγαπήσω σε, Κύριε, η ισχύς μου. Κύριος στερέωμά μου και καταφυγή μου και ρύστης μου.

Εις δε υποδιάκονος διδότη ἀπόρρυψιν χειρών και ιερέυσι.

Ι. Εν τω νίπτεσθαι ψάλλεται ο στίχος·

Νίψομαι εν αθώοις τας χείράς μου και κυκλώσω το θυσιαστήριόν σου, Κύριε· του ακούσαί με φωνής αινέσεώς σου και διηγήσασθαι πάντα τα θαυμάσιά σου.

Κύριε, ηγάπησα ευπρέπειαν οίκου σου και τόπον σκηνώματος δόξης σου.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ

Δ. Ευθύς μετά την χερνιψίαν λέγει·

Μη τις των κατηχουμένων, μη τις των ακροωμένων, μη τις των απίστων, μη τις των ετεροδόξων.

Οι την πρώτην ευχήν ευχόμενοι, προσέλθετε.

Τα παιδιά προσλαμβάνεσθε, αι μητέρες.

Μη τις κατά τινός· μη τις εν υποκρίσει.

Ορθοί προς Κύριον μετά φόβου και τρόμου εστώτες ώμεν προσφέροντες.

Και οι διάκονοι προσάγουσι τα δώρα τω ιερεί προς το θυσιαστήριον.

Α. Εισαγομένων των δώρων ψάλλεται το αντίφωνον

Άρατε πύλας, οι άρχοντες υμών, και επάρθητε, πύλαι αιώνιοι, και εισελεύσεται ο βασιλεύς της δόξης. Αλληλούϊα.

Τίς έστιν ούτος ο βασιλεύς της δόξης; Αλληλούϊα.

Κύριος κραταιός και δυνατός, Κύριος δυνατός εν πολέμω. Αλληλούϊα.

Άρατε πύλας, οι άρχοντες υμών, και επάρθητε, πύλαι αιώνιοι, και εισελεύσεται ο βασιλεύς της δόξης. Αλληλούϊα.

Τίς έστιν ούτος ο βασιλεύς της δόξης; Αλληλούϊα.

Κύριος των δυνάμεων, αυτός εστί ο βασιλεύς της δόξης. Αλληλούϊα.

Η ΑΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

**Μετά την απόθεσιν των δώρων επί του θυσιαστηρίου, οι
μεν διάκονοι ριπίζουν αυτά, ο δε ιερέυς, ευξάμενος καθ’
εαυτόν και ποιήσας το σημεῖον του σταυροῦ λέγει·**

Ι. Η χάρις του παντοκράτορος Θεοῦ και η αγάπη του Κυρίου
ημῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ και η κοινωνία του αγίου Πνεύματος ἔστω
μετά πάντων υμῶν.

Λ. Και μετά του πνεύματός σου.

Ι. Ἄνω τον νουν.

Λ. Ἐχομεν προς τον Κύριον.

Ι. Ευχαριστήσωμεν τω Κυρίῳ.

Λ. Ἄξιον και δίκαιον.

Ι. Ἄξιον ως αληθώς και δίκαιον προ πάντων ανυμνεῖν σε τον
όντως ὄντα Θεόν, τον προ των γεννητῶν ὄντα, εξ ου πάσα πατριά
εν ουρανοῖς και επί γης ονομάζεται, τον μόνον αγέννητον και
ἀναρχον και αβασίλευτον και αδέσποτον, τον ανενδεή, τον
παντός αγαθοῦ χορηγόν, τον πάσης αιτίας και γνώσεως
κρείττονα, τον πάντοτε κατά τα αυτά και ωσαύτως ἔχοντα, εξ ου
τα πάντα, καθάπερ εκ τινός αφετηρίας, εις το εἶναι παρήλθεν. Συ
γαρ ει η ἀναρχος γνώσις, η αἴδιος ὄρασις, η αγέννητος ακοή, η
αδίδακτος σοφία, ο πρῶτος τη φύσει και μόνος τῷ εἶναι και

κρείττων παντός αριθμού, ο τα πάντα εκ του μη όντος εις το είναι παραγαγών δια του μονογενούς σου Υιού· αυτόν δε προ πάντων αιώνων γεννήσας βουλήσει και δυνάμει και αγαθότητι αμεσιτεύτως, Υιόν μονογενή, Λόγον Θεόν, Σοφίαν ζώσαν, πρωτότοκον πάσης κτίσεως, άγγελον της μεγάλης βουλής σου, αρχιερέα σον, βασιλέα δε και κύριον πάσης νοητής και αισθητής φύσεως, τον προ πάντων, δι' ου τα πάντα. Συ γαρ, Θεέ αιώνιε, δι' αυτού τα πάντα πεποίηκας και δι' αυτού της προσηκούσης προνοίας τα όλα αξιοίς· δι' ου γαρ το είναι εχαρίσω, δι' αυτού και το ευ είναι εδωρήσω· ο Θεός και Πατήρ του μονογενούς Υιού σου, ο δι' αυτού προ πάντων ποιήσας τα χερουβίμ και τα σεραφίμ, αιώνάς τε και στρατιάς, δυνάμεις τε και εξουσίας, αρχάς τε και θρόνους, αρχαγγέλους τε και αγγέλους, και μετά ταύτα πάντα ποιήσας δι' αυτού τον φαινόμενον τούτον κόσμον και πάντα τα εν αυτώ. Συ γαρ ει ο τον ουρανόν ως καμάραν στήσας και ως δέρριν εκτείνας και την γην επ' ουδενός ιδρύσας γνώμη μόνη· ο πήξας στερέωμα και νύκτα και ημέραν κατασκευάσας· ο εξαγαγών φως εκ θησαυρών και τη τούτου συστολή επαγαγών το σκότος εις ανάπαυλαν των εν τω κόσμω κινουμένων ζώων· ο τον ήλιον τάξας εις αρχάς της ημέρας εν

ουρανῶ και την σελήνην εις αρχάς της νυκτός και τον χορόν των αστέρων εν ουρανῶ καταγράψας εις αῖνον της σης μεγαλοπρεπείας· ο ποιήσας ὕδωρ προς πόσιν και κάθαρσιν, αέρα ζωτικόν προς εισπνοήν και αναπνοήν και φωνῆς απόδοσιν δια γλώττης πληττούσης τον αέρα και ακοήν συνεργουμένην υπ' αυτού ως επαΐειν εισδεχομένην την προσπίπτουσαν αυτή λαλιάν· ο ποιήσας πυρ προς σκότους παραμυθίαν, προς ενδείας αναπλήρωσιν και το θερμαίνεσθαι ημάς και φωτίζεσθαι υπ' αυτού· ο την μεγάλην θάλασσαν χωρίσας της γης και την μεν αναδείξας πλωτήν, την δε ποσί βάσιμον ποιήσας και την μεν ζώοις μικροῖς και μεγάλοις πληθύνας, την δε ημέροις και ατιθάσοις πληρώσας, φυτοῖς τε διαφόροις στέψας και βοτάναις στεφανώσας και άνθεσι καλλύνας και σπέρμασι πλουτίσας· ο συστησάμενος άβυσσον και μέγα κύτος αυτής περιθείς, αλμυρών υδάτων σεσωρευμένα πελάγη, περιφράξας δε αυτήν πύλαις άμμου λεπτοτάτης· ο πνεύμασι ποτέ μεν αυτήν κορυφών εις ορέων μέγεθος, ποτέ δε στρωννύων αυτήν εις πεδῖον και ποτέ μεν εκμαίνων χειμῶνι, ποτέ δε πραϋνών γαλήνη, ως ναυσιπόροις πλωτήρσιν εύκολον είναι προς πορείαν· ο ποταμοῖς διαζώσας τον υπό σου δια Χριστού γενόμενον κόσμον και χειμάρροις

επικλύσας και πηγαίς αενάοις μεθύσας, όρεσι δε περισφίγξας εις έδραν ατρεμή γης ασφαλεστάτην. Επλήρωσας γαρ σου τον κόσμον και διεκόσμησας αυτόν βοτάναις ευόσμοις και ιασίμοις, ζώοις πολλοίς και διαφόροις, αλκίμοις και ασθενεστέροις, εδωδίμοις και ενεργοίς, ημέροις και ατιθάσοις, ερπετών συριγμοίς, πτηνών ποικίλων κλαγγαίς, ενιαυτών κύκλοις, μηνών και ημερών αριθμοίς, τροπών τάξεσι, νεφών ομβροτόκων διαδρομαίς, εις καρπών γονάς και ζώων σύστασιν, σταθμόν ανέμων διαπνεόντων, ότε προσταχθώσι παρά σου, των φυτών και των βοτάνων το πλήθος. Και ου μόνον τον κόσμον εδημιούργησας, αλλά και τον κοσμοπολίτην άνθρωπον εν αυτό εποίησας, κόσμου κόσμον αναδείξας. Είπας γαρ τη ση Σοφία· «Ποιήσωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημετέραν και καθ' ομοίωσιν και αρχέτωσαν των ιχθύων της θαλάσσης και των πετεινών του ουρανού». Διο και πεποίηκας αυτόν εκ ψυχής αθανάτου και σώματος σκεδαστού, της μεν εκ του μη όντος, του δε εκ των τεσσάρων στοιχείων· και δέδωκας αυτό κατά μεν την ψυχήν την λογικήν διάγνωσιν, ευσεβείας και ασεβείας διάκρισιν, δικαίου και αδίκου παρατήρησιν, κατά δε το σώμα την πένταθλον εχαρίσω αίσθησιν και την μεταβατικήν κίνησιν. Συ γαρ, Θεέ

παντοκράτορ, δια Χριστού παράδεισον εν Εδέμ κατά ανατολάς
εφύτευσας παντοίων φυτών εδωδίων κόσμω και εν αυτώ, ως αν
εν εστία πολυτελεί, εισήγαγες αυτόν, καν τω ποιείν νόμον
δέδωκας αυτώ έμφυτον, όπως οίκοθεν και παρ' εαυτού έχοι τα
σπέρματα της θεογνωσίας. Εισαγαγών δε εις τον της τρυφής
παράδεισον, πάντων μεν ανήκας αυτώ την εξουσίαν προς
μετάληψιν, ενός δε μόνου την γεύσιν απείπας επ' ελπίδι
κρειττόνων, ίνα, εάν φυλάξη την εντολήν, μισθόν ταύτης την
αθανασίαν κομίσηται. Αμελήσαντα δε της εντολής και
γευσάμενον απηγορευμένου καρπού απάτη όφεως και
συμβουλία γυναικός, του μεν παραδείσου δικαίως εξώσας αυτόν,
αγαθότητι δε εις το παντελές απολλύμενον ουχ υπερίδες, σον
γαρ ήν δημιούργημα, αλλά καθυποτάξας αυτώ την κτίσιν,
δέδωκας αυτώ οικείοις ιδρώσι και πόνοις πορίζειν εαυτώ την
τροφήν, σου πάντα φύοντος και αύξοντος και πεπαίνοντος·
χρόνω δε προς ολίγον αυτόν κομίσας όρκω εις παλιγγενεσίαν
εκάλεσας, όρον θανάτου λύσας, ζωήν εξ αναστάσεως επηγγείλω.
Και ου τούτο μόνον, αλλά και τους εξ αυτού εις πλήθος
αναρίθμητον χέας, τους εμμείναντάς σοι, εδόξασας, τους δε
αποστάντας σου εκόλασας, και του μεν Άβελ ως οσίου

προσδεξάμενος την θυσίαν, του δε αδελφοκτόνου Κάϊν αποστραφείς το δώρον ως εναγούς· και προς τούτοις τον Σήθ και τον Ενώς προσελάβου και τον Ενώχ μετατέθεικας. Συ γαρ ει ο δημιουργός των ανθρώπων και της ζωής χορηγός και της ενδεΐας πληρωτής και των νόμων δοτήρ και των φυλαττόντων αυτούς μισθαποδότης και των παραβαινόντων αυτούς έκδικος· ο τον μέγαν κατακλυσμόν επαγαγών τω κόσμω δια πλήθος των ασεβησάντων και τον δίκαιον Νώε ρυσάμενος εκ του κατακλυσμού εν λάρνακι συν οκτώ ψυχαίς, τέλος μεν των παρωχηκότων, αρχήν δε των μελλόντων επιγίνεσθαι· ο το φοβερόν πυρ κατά της σοδομηνής πενταπόλεως εξάψας και γην καρποφόρον εις άλμην θέμενος από κακίας των κατοικούντων εν αυτή και τον όσιον Λώτ εξαρπάσας εμπρησμού. Συ ει ο τον Αβραάμ ρυσάμενος προγονικής ασεβείας και κληρονόμον του κόσμου καταστήσας και εμφανίσας αυτώ τον Χριστόν σου· ο τον Μελχισεδέκ αρχιερέα της λατρείας προχειρισάμενος· ο τον πολύτλαν θεράποντά σου Ιώβ νικητήν του αρχεκάκου όφεως αναδείξας· ο τον Ισαάκ επαγγελίας υιόν ποιησάμενος· ο τον Ιακώβ πατέρα δώδεκα παίδων και τους εξ αυτού εις πλήθος χέας και εισαγαγών εις Αίγυπτον εν εβδομήκοντα πέντε ψυχαίς. Συ,

Κύριε, τον Ιωσήφ ουχ υπερείδες, αλλά μισθόν της δια σε σωφροσύνης έδωκας αυτό το των Αιγυπτίων άρχειν. Συ, Κύριε, Εβραίους υπό Αιγυπτίων καταπονουμένους ου περιείδες δια τας προς τους πατέρας αυτών επαγγελίας, άλλ' ερρύσω, κολάσας Αιγυπτίους. Παραφθειράντων δε των ανθρώπων τον φυσικόν νόμον και την κτίσιν ποτέ μεν αυτόματον νομισάντων, ποτέ δε πλείον ή δει τιμησάντων και σοι τω Θεώ των πάντων συνταπτόντων, ουκ είασας πλανάσθαι, αλλά αναδείξας τον άγιόν σου θεράποντα Μωυσήν, δι' αυτού προς βοήθειαν του φυσικού τον γραπτόν νόμον δέδωκας και την κτίσιν έδειξας σον έργον είναι, την δε πολύθεον πλάνην εξώρισας· τον Ααρών και τους εξ αυτού ιερατική τιμή εδόξασας, Εβραίους αμαρτόντας εκόλασας, επιστρέφοντας εδέξω· τους Αιγυπτίους δεκαπλήγω ετιμωρήσω, θάλασσαν διελών Ισραηλίτας διεβίβασας, Αιγυπτίους επιδιώξαντας υποβρυχίους απώλεσας, ξύλω πικρόν ύδωρ εγλύκανας, εκ πέτρας ακροτόμου ύδωρ ανέχεας, εξ ουρανού το μάννα ύσας, τροφήν εξ αέρος ορτυγομήτραν, στύλον πυρός την νύκτα προς φωτισμόν και στύλον νεφέλης ημέρας προς σκιασμόν θάλπους. Τον Ιησούν στρατηγόν αναδείξας, επτά έθνη Χαναanaίων δι' αυτού καθείλες, Ιορδάνην διέρρηξας, τους

ποταμούς Ηθάμ εξήρανας, τείχη κατέρρηξας άνευ μηχανημάτων και χειρός ανθρωπίνης. Υπέρ πάντων σοι η δόξα, δέσποτα παντοκράτορ. Σε προσκυνούσιν άνάριθμοι στρατιαί αγγέλων, αρχαγγέλων, θρόνων, κυριοτήτων, αρχών, εξουσιών, δυνάμεων, στρατιών αιωνίων, τα χερουβίμ και τα εξαπτέρυγα σεραφίμ, ταις μεν δυσί κατακαλύπτοντα τους πόδας, ταις δε δυσί τας κεφαλάς, ταις δε δυσί πετόμενα,

(εκφώνως) και λέγοντα άμα χιλίαις χιλιάσιν αρχαγγέλων και μυρίαις μυριάσιν αγγέλων, ακαταπαύστως και ασιγήτως βοώσαις·

Λ. «Άγιος, άγιος, άγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ο ουρανός και η γη της δόξης αυτού· ευλογητός εις τους αιώνας· αμήν».

Ι. Άγιος γαρ ει ως αληθώς και πανάγιος, ύψιστος και υπερυψούμενος εις τους αιώνας. Άγιος δε και ο μονογενής σου Υιός, ο Κύριος ημών και Θεός Ιησούς ο Χριστός, ος εις πάντα υπηρετησάμενός σοι τω Θεώ αυτού και Πατρί εις τε δημιουργίαν διάφορον και πρόνοιαν κατάλληλον, ου περιείδε το γένος των ανθρώπων απολλύμενον, αλλά μετά φυσικόν νόμον, μετά νομικήν παραίνεσιν, μετά προφητικούς ελέγχους και τας των αγγέλων επιστασίας (παραφθειρόντων συν τω θετώ και τον

φυσικόν νόμον και της μνήμης εκβαλλόντων τον κατακλυσμόν, την εκπύρωσιν, τας κατ' Αιγυπτίων πληγάς, τας κατά Παλαιστινών σφαγάς, και μελλόντων όσον ουδέπω απόλλυσθαι πάντων), ευδόκησεν αυτός γνώμη ση ο δημιουργός ανθρώπου άνθρωπος γενέσθαι, ο νομοθέτης υπό νόμους, ο αρχιερεύς ιερείον, ο ποιμήν πρόβατον· και εξευμενίσατό σε τον εαυτού Θεόν και Πατέρα και τω κόσμω κατήλλαξε και της επικειμένης οργής τους πάντας ηλευθέρωσε γενόμενος εκ παρθένου, γενόμενος εν σαρκί ο Θεός Λόγος, ο αγαπητός Υιός, ο πρωτότοκος πάσης κτίσεως, κατά τας περί αυτού υπ' αυτού προρρηθείσας προφητείας, εκ σπέρματος Δαυίδ και Αβραάμ, φυλής Ιούδα. Και γέγονεν εν μήτρα παρθένου ο διαπλάσσων πάντας τους γεννωμένους και εσαρκώθη ο άσαρκος, ο αχρόνως γεννηθείς εν χρόνω γεγέννηται· πολιτευσάμενος οσίως και παιδεύσας ενθέσμως, πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν εξ ανθρώπων απελάσας, σημεία τε και τέρατα εν τω λαώ ποιήσας, τροφής και ποτού και ύπνου μεταλαβών ο τρέφων πάντας τους χρήζοντας τροφής και εμπιπλών παν ζώον ευδοκίας, εφάνέρωσέ σου το όνομα τοις αγνοούσιν αυτό, την άγνοιαν εφυγάδευσε, την ασέβειαν ανεζωπύρωσε, το θέλημά σου επλήρωσε, το έργον ον

έδωκας αὐτῷ ἐτελείωσε. Καὶ ταῦτα πάντα κατορθώσας, χερσὶν ἀνόμων κατασχεθεῖς ἱερέων καὶ ἀρχιερέων ψευδωνύμων καὶ λαοῦ παρανόμου, προδοσίᾳ τοῦ τὴν κακίαν νοσήσαντος καὶ πολλὰ παθῶν ὑπ’ αὐτῶν καὶ πᾶσαν ατιμίαν ὑποστάς, σὴ συγχωρήσει, παραδοθεὶς Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι καὶ κριθεὶς ὁ κριτὴς καὶ κατακριθεὶς ὁ σωτὴρ, σταυρῷ προσηλώθῃ ὁ ἀπαθὴς καὶ ἀπέθανεν ὁ τῇ φύσει ἀθάνατος καὶ ἐτάφη ὁ ζῶοποιός, ἵνα πάθους λύση καὶ θανάτου ἐξέλῃται τούτους, δι’ οὓς παρεγγέγετο, καὶ ῥήξῃ τὰ δεσμά τοῦ διαβόλου καὶ ῥύσῃται τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῆς ἀπάτης αὐτοῦ· καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας συνδιατρίψας τοῖς μαθηταῖς, ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐκαθέσθη ἐκ δεξιῶν σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς αὐτοῦ.

Μεμνημένοι οὖν ὧν δι’ ἡμᾶς ὑπέμεινεν, εὐχαριστοῦμέν σοι, Θεέ παντοκράτορ, οὐχ ὅσον οφείλομεν ἀλλ’ ὅσον δυνάμεθα, καὶ τὴν διάταξιν αὐτοῦ πληρούμεν. Ἐν ἡ γὰρ νυκτὶ παρεδίδοτο, λαβὼν ἄρτον ταις ἀγίαις καὶ ἀμώμοις αὐτοῦ χερσὶ καὶ ἀναβλέψας πρὸς σε τὸν Θεόν αὐτοῦ καὶ Πατέρα καὶ κλάσας, ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς εἰπὼν·

(εκφώνως) «Τούτο το μυστήριον της καινής διαθήκης. Λάβετε εξ αυτού, φάγετε· τούτό ἐστί το σῶμά μου το περί πολλῶν θρυπτόμενον εἰς ἄφεσιν αμαρτιῶν».

Λ. Ἀμήν.

Ι. Ὡσαύτως καὶ το ποτήριον κέρασας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος καὶ αγιάσας, ἐπέδωκεν αὐτοῖς λέγων·

(εκφώνως) «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τούτο ἐστί το αἷμά μου το περί πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν αμαρτιῶν».

Λ. Ἀμήν.

Ι. «Τούτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὁσάκις γὰρ ἀν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τούτον καὶ πίνητε το ποτήριον τούτο, τὸν θάνατον τὸν ἐμὸν καταγγέλλετε ἄχρις ἀν ἔλθω».

Μεμνημένοι τοῖνυν τοῦ πάθους αὐτοῦ καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἐπανόδου καὶ τῆς μελλούσης αὐτοῦ δευτέρας παρουσίας, ἐν ἣ ἐρχεται μετὰ δόξης καὶ δυνάμεως κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς καὶ αποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, προσφερόμεν σοι τῷ βασιλεῖ καὶ Θεῷ κατὰ τὴν αὐτοῦ διάταξιν τὸν ἄρτον τούτον καὶ το ποτήριον τούτο, εὐχαριστοῦντές σοι δι' αὐτοῦ ἐφ' οἷς κατηξίωσας ἐν

ησυχία και ομονοία διάγοντες τον πάντα χρόνον της ζωής ημών, δοξάζωμέν σε δια Ιησού Χριστού της ελπίδος ημών.

Έτι προσφερόμέν σοι και υπέρ πάντων των απ' αιώνος ευαρεστησάντων σοι αγίων, πατριαρχών, προφητών, δικαίων, αποστόλων, μαρτύρων, ομολογητών, επισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων, υποδιακόνων, αναγνωστών, ψαλτών, παρθένων, χηρών, λαϊκών και πάντων ων αυτούς επίστασαι τα ονόματα.

Έτι προσφερόμέν σοι υπέρ του λαού τούτου, ίνα αναδείξης αυτόν εις έπαινον του Χριστού σου βασίλειον ιεράτευμα, έθνος άγιον· υπέρ των εν παρθενία και αγνεία, υπέρ των χηρών της Εκκλησίας, υπέρ των εν σεμνοίς γάμοις και τεκνογονίαις, υπέρ των νηπίων του λαού σου, όπως μηδένα ημών απόβλητον ποιήσης.

Έτι αξιούμέν σε και υπέρ της πόλεως ταύτης και των ενοικούντων, υπέρ των εν αρρωστίαις, υπέρ των εν πικρά δουλεία, υπέρ των εν εξορίαις, υπέρ των εν δημεύσει, υπέρ πλεόντων και οδοιπορούντων, όπως πάντων επίκουρος γένη, πάντων βοηθός και αντιλήπτωρ.

Έτι παρακαλούμέν σε υπέρ των μισούντων ημάς και διωκόντων ημάς δια το όνομά σου, υπέρ των έξω όντων και

πεπλανημένων, όπως επιστρέψης αυτούς εις αγαθόν και τον θυμόν αυτών πραΰνης.

Ἐτι παρακαλούμέν σε και υπέρ των κατηχουμένων της Εκκλησίας και υπέρ των χειμαζομένων υπό του αλλοτρίου και υπέρ των εν μετανοία αδελφών ημών, όπως τους μεν τελειώσης εν τη πίστει, τους δε καθαρίσης εκ της ενεργείας του πονηρού, των δε την μετάνοιαν προσδέξη και συγχωρήσης και αυτοίς και ημίν τα παραπτώματα ημών.

Ἐτι προσφέρομέν σοι και υπέρ της ευκρασίας του αέρος και της ευφορίας των καρπών, όπως ανελλιπώς μεταλαμβάνοντες των παρά σου αγαθών, αινώμέν σε απαύστως τον διδόντα τροφήν πάση σαρκί.

Ἐτι παρακαλούμέν σε και υπέρ των δι' εύλογον αιτίαν απόντων, όπως άπαντας ημάς διατηρήσας εν τη ευσεβεία επισυναγάγης εν τη βασιλεία του Χριστού σου, του Θεού πάσης αισθητής και νοητής φύσεως, του βασιλέως ημών, ατρέπτους αμέμπτους, ανεγκλήτους.

(εκφώνως) Ὅτι σοι πάσα δόξα, σέβας και ευχαριστία, τιμή και προσκύνησις τω Πατρί και τω Υιώ και τω αγίω Πνεύματι και

νυν και αεί και εις τους ανελλιπείς και ατελευτήτους αιώνας των αιώνων.

Λ. Αμήν.

Ι. Η ειρήνη του Θεού είη μετά πάντων υμών.

Λ. Και μετά του πνεύματός σου.

ΔΙΠΤΥΧΑ – ΔΕΗΣΕΙΣ ΠΡΟ Θ. ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Δ. Έτι και έτι δεηθώμεν του Θεού δια του Χριστού αυτού.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ του δώρου του προσκομισθέντος Κυρίω τω Θεώ δεηθώμεν· όπως ο αγαθός Θεός προσδέξηται αυτό δια της μεσιτείας του Χριστού αυτού εις το επουράνιον αυτού θυσιαστήριον εις οσμήν ευωδίας.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ της Εκκλησίας ταύτης και του λαού δεηθώμεν.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Υπέρ πάσης επισκοπής, παντός πρεσβυτερίου, πάσης της εν Χριστώ διακονίας και υπηρεσίας, παντός του πληρώματος της Εκκλησίας δεηθώμεν, όπως ο Κύριος πάντας διατηρήση και διαφυλάξη.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Ὑπὲρ βασιλέων καὶ τῶν ἐν ὑπεροχῇ δεηθῶμεν, ἵνα εἰρηνεύωνται τὰ πρὸς ἡμᾶς, ὅπως ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον ἔχοντες, διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Τῶν ἁγίων μαρτύρων μνημονεύσωμεν, ὅπως κοινωνοὶ γενέσθαι τῆς ἀληθείας αὐτῶν καταξιωθῶμεν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων δεηθῶμεν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ὑπὲρ τῆς εὐκρασίας τῶν ἀέρων καὶ τελεσφορίας τῶν καρπῶν δεηθῶμεν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ὑπὲρ τῶν νεοφωτίστων δεηθῶμεν, ὅπως βεβαιωθῶσιν ἐν τῇ πίστει.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Πάντες ὑπὲρ ἀλλήλων παρακαλέσωμεν.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Ἀνάστησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ χάριτί σου.

Λ. Κύριε, ἐλέησον.

Δ. Αναστάντες εαυτούς τω Θεώ δια του Χριστού αυτού παραθώμεθα.

Λ. Σοι, Κύριε.

I. Την ευχήν

Ο Θεός ο μέγας και μεγαλώνυμος, ο μέγας τη βουλή και κραταιός τοις έργοις, ο Θεός και Πατήρ του αγίου παιδός σου Ιησού του Σωτήρος ημών, επίβλεψον εφ' ημάς και επί το ποίμνιόν σου τούτο, ο δι' αυτού εξελέξω εις δόξαν του ονόματός σου και αγιάσας ημών το σώμα και την ψυχήν, καταξιώσον καθαρούς γενομένους από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος τυχείν των προκειμένων αγαθών και μηδένα ημών ανάξιον κρίνης, αλλά βοηθός ημών γενού, αντιλήπτωρ, υπερασπιστής δια του Χριστού σου,

(εκφώνως) μεθ' ου σοι δόξα, τιμή, αίνος, δοξολογία, ευχαριστία και τω αγίω Πνεύματι εις τους αιώνας.

Λ. Αμήν.

ΥΨΩΣΙΣ

Δ. Πρόσχωμεν.

I. Τα άγια τοις αγίοις.

Λ. Εἰς ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός, εὐλογητός εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

Δόξα ἐν υψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνης, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ὡσαννά τῷ υἱῷ Δαβὶδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· ὡσαννά ἐν τοῖς υψίστοις.

Θ. ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Καὶ μετὰ τοῦτο μελίζει ὁ ἱερεὺς τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ μεταλαμβάνουσιν οἱ κληρικοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς κατὰ τάξιν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς δίδων τὴν προσφορὰν λέγει· Σῶμα Χριστοῦ.

Καὶ ὁ δεχόμενος λέγει· Ἀμήν.

Ὁ δὲ διάκονος κατέχων τὸ ποτήριον καὶ ἐπιδιδούς λέγει·
Αἷμα Χριστοῦ, ποτήριον ζωῆς.

Καὶ ὁ πίνων λέγει· Ἀμήν.

Λ. Ἐν δὲ τῷ μεταλαμβάνειν ψάλλεται ὁ λγ' ψαλμός

Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντί καιρῷ, διὰ παντός ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου. Ἐν τῷ Κυρίῳ ἐπαινεθήσεται ἡ ψυχὴ μου ἀκουσάτωσαν πραεῖς καὶ εὐφρανθήτωσαν. Μεγαλύνετε τὸν Κύριον σὺν ἐμοί καὶ υψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.

Εξεζήτησα τον Κύριον και επήκουσέ μου και εκ πασών των θλίψεών μου ερρύσατό με. Προέλθετε προς αυτόν και φωτίσθητε και τα πρόσωπα υμών ου μη καταισχυνθή. Ούτος ο πτωχός εκέκραξε και ο Κύριος εισήκουσεν αυτού και εκ πασών των θλίψεων αυτού έσωσεν αυτόν. Παρεμβαλεί άγγελος Κυρίου κύκλω των φοβουμένων αυτόν και ρύσεται αυτούς. Γεύσασθε και ιδετε, ότι χρηστός ο Κύριος· μακάριος ανήρ, ος ελπίζει επ' αυτόν. Φοβήθητε τον Κύριον πάντες οι άγιοι αυτού, ότι ουκ έστιν υστέρημα τοις φοβουμένοις αυτόν. Πλούσιοι επτώχευσαν και επείνασαν, οι δε εκζητούντες τον Κύριον ουκ ελαττωθήσονται παντός αγαθού. Δεύτε, τέκνα, ακούσατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω υμάς. Τίς έστιν άνθρωπος ο θέλων ζωήν, αγαπών ημέρας ιδείν αγαθάς; Παύσον την γλώσσάν σου από κακού και χείλη σου του μη λαλήσαι δόλον. Έκκλινον από κακού και ποιήσον αγαθόν· ζήτησον ειρήνην και δίωξον αυτήν. Οφθαλμοί Κυρίου επί δικαίους και ότα αυτού εις δέησιν αυτών. Πρόσωπον δε Κυρίου επί ποιούντας κακά, του εξολοθρεύσαι εκ γης το μνημόσυνον αυτών. Εκέκραξαν οι δίκαιοι και ο Κύριος εισήκουσεν αυτών και εκ πασών των θλίψεων αυτών ερρύσατο αυτούς. Εγγύς Κύριος τοις συντετριμμένοις την καρδίαν και τους

ταπεινούς τω πνεύματι σώσει. Πολλαί αι θλίψεις των δικαίων και εκ πασών αυτών ρύσεται αυτούς ο Κύριος. Φυλάσσει Κύριος πάντα τα οστά αυτών, εν εξ αυτών ου συντριβήσεται. Θάνατος αμαρτωλών πονηρός και οι μισούντες τον δίκαιον πλημμελήσουσι. Λυτρώσεται Κύριος ψυχάς δούλων αυτού και ου μη πλημμελήσουσι πάντες οι ελπίζοντες επ' αυτόν.

Δόξα Πατρί και Υιώ και αγίω Πνεύματι. Και νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων· αμήν.

Και όταν πάντες μεταλάβωσι και πάσαι, λαβόντες οι διάκονοι τα περισσεύσαντα εισφέρουσιν εις τα παστοφόρια.

Η ΕΣΧΑΤΗ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

Δ. Μεταλαβόντες του τιμίου σώματος και του τιμίου αίματος του Χριστού ευχαριστήσωμεν τω καταξιώσαντι ημάς μεταλαβεῖν των αγίων αυτού μυστηρίων και παρακαλέσωμεν μη εις κρίμα, ἀλλ' εις σωτηρίαν ημών γενέσθαι, εις ωφέλειαν ψυχής και σώματος, εις φυλακήν ευσεβείας, εις άφεσιν αμαρτιών, εις ζωήν του μέλλοντος αιώνος.

Λ. Κύριε, ελέησον.

Δ. Εγειρώμεθα· εν χάριτι Χριστού εαυτούς τω μόνω αγεννήτω Θεώ και τω Χριστώ αυτού παραθώμεθα.

Λ. Σοι, Κύριε.

I. Την ευχήν της ευχαριστίας

Δέσποτα ο Θεός ο παντοκράτωρ, ο Πατήρ του Χριστού σου του ευλογητού παιδός, ο των μετ' ευθύτητος επικαλουμένων σε επήκοος, ο και των σιωπώντων επιστάμενος τας εντεύξεις· ευχαριστούμέν σοι ότι κατηξίωσας ημάς μεταλαβείν των αγίων σου μυστηρίων, α παρέσχου ημίν εις πληροφορίαν των καλώς εγνωσμένων, εις φυλακήν της ευσεβείας, εις άφεσιν πλημμελημάτων, ότι το όνομα του Χριστού σου επικέκληται εφ' ημάς και σοι προσωκειώμεθα. Ο χωρίσας ημάς της των ασεβών κοινωνίας, ένωσον ημάς μετά των καθωσιωμένων σοι, στήριζον ημάς εν τη αληθεία τη του αγίου Πνεύματος επιφοιτήσει, τα αγνοούμενα αποκάλυψον, τα λείποντα προσαναπλήρωσον, τα εγνωσμένα κράτυνον· τους ιερείς αμώμους φύλαξον εν τη λατρεία σου, τους βασιλείς διατήρησον εν ειρήνη, τους άρχοντας εν δικαιοσύνη, τους αέρας εν ευκρασία, τους καρπούς εν ευφορία, τον κόσμον εν παναλκεί προνοία. Τα έθνη τα πολεμικά πράϋνον, τα πεπλανημένα επίστρεψον, τον λαόν σου αγίασον, τους εν παρθενία διατήρησον, τους εν γάμω διαφύλαξον εν πίστει, τους εν αγνεία ενδυνάμωσον, τα νήπια άδρυνον, τους

νεοτελείς βεβαίωσον, τους εν κατηχήσει παίδευσον και της
μυήσεως αξίους ανάδειξον και πάντας ημάς επισυνάγαγε εις την
των ουρανών βασιλείαν, εν Χριστώ Ιησού τω Κυρίω ημών,

(εκφώνως) μεθ' ου σοι δόξα, τιμή και σέβας και τω αγίω
Πνεύματι εις τους αιώνας.

Λ. Αμήν.

Δ. Τω Θεώ δια του Χριστού αυτού κλίνετε και ευλογείσθε.

I. Την ευχήν της κεφαλοκλισίας

Ο Θεός ο παντοκράτωρ, ο αληθινός και ασύγκριτος, ο
πανταχού ων και τοις πάσι παρών και εν ουδενί ως ενόν τι
υπάρχων, ο τόποις μη περιγραφόμενος, ο χρόνοις μη
παλαιούμενος, ο αιώσι μη περατούμενος, ο λόγοις μη
παραγόμενος, ο γενέσει μη υποκείμενος, ο φυλακής μη δεόμενος,
ο φθοράς ανώτερος, ο τροπής ανεπίδεκτος, ο φύσει αναλλοίωτος,
ο φως οικών απρόσιτον, ο τη φύσει αόρατος, ο γνωστός πάσαις
ταις μετ' ευνοίας εκζητούσαις σε λογικαίς φύσεσιν, ο
καταλαμβανόμενος υπό των εν ευνοία επιζητούντων σε, ο Θεός
Ισραήλ του αληθινώς ορώντος, του εις Χριστόν πιστεύσαντος
λαού σου· ευμενής γενόμενος επάκουσόν μου δια το όνομά σου
και ευλόγησον τους σοι κεκλικότας τους εαυτών αυχένας και δος

αυτοῖς τα αἰτήματα των καρδιῶν αὐτῶν τα ἐπὶ συμφέροντι καὶ μηδένα αὐτῶν ἀπόβλητον ποιήσης ἐκ τῆς βασιλείας σου, ἀλλὰ ἀγίασον αὐτούς, φρούρησον, σκέπασον, ἀντιλαβού, ρύσαι τοῦ αλλοτρίου, παντός ἐχθροῦ· τοὺς οἴκους αὐτῶν φύλαξον, τὰς εἰσόδους αὐτῶν καὶ τὰς ἐξόδους φρούρησον.

(ἐκφώνως) Ὅτι σοι δόξα, αῖνος, μεγαλοπρέπεια, σέβας, προσκύνησις καὶ τῷ σω παιδί Ἰησοῦ τῷ Χριστῷ σου, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν καὶ Θεῷ καὶ βασιλεῖ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νυν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Λ. Ἀμήν.

Δ. Απολύεσθε ἐν εἰρήνῃ.